

proti obžalovanému, že však soukromá žalobkyně nabyla v tomto směru určité vědomosti teprve tím, že při domovní prohlídce dne 26. ledna 1937 byl u družstva nalezen dopis obžalovaného z 21. října 1935, kde obžalovaný píše družstvu, aby připojené fotografie dalo rozmnožiti, jakož i obsahem dalších dvou dopisů, které družstvo předložilo podáním ze dne 27. ledna 1937. Po této stránce vytýká stížnost zprošňujícímu výroku jednak formální vadnost podle č. 5 § 281 tr. ř., a to neúplnost, vnitřní rozpor a rozpor se spisy, jednak uplatňuje právní omyl nalézacího soudu v otázce, zda jsou tu okolnosti vylučující stíhatelnost souzeného skutku (č. 9 b) § 281 tr. ř.). Než stížnosti nelze přiznati úspěch, při čemž z rozboru právních námitek vyplýne bezvýznamnost okolností, jichž se týkají formální výtky zmateční stížnosti.

K tomu, aby právem bylo lze říci, že se osoba oprávněná k podání soukromé obžaloby dověděla o pachateli trestného činu, se nevyžaduje, aby vina osoby, která přichází v úvahu jako pachatel, byla již na jisto postavena. To je právě úkolem trestního řízení, jež k návrhu oprávněné osoby má být zahájeno. Naopak stačí, nabyli-li oprávnění vědomosti o takových skutečnostech, pro něž se dotčená osoba jeví býti důvodně podezřelou z trestného činu nebo z účasti na něm. Uvážili-li se pak, že soukromá žalobkyně ve svém dopisu ze dne 26. března 1936 uvádí, že zjistila, že si družstvo s v ý m z á s t u p c e m A. opatřilo fotografické snímky bramborových keřů R. v S., pořízené majitelem žalující firmy, a že těchto snímků neoprávněně použilo ke svým reklamním účelům (reprodukcí a uveřejněním v reklamním letáku), — je přisvědčiti nalézacímu soudu, že již tyto okolnosti zřetelně poukazovaly k tomu, že se A. jako zástupce družstva zúčastnil trestného činu, spatřovaného v neoprávněném použití fotografií, k nimž soukromé žalobkyni přísluší původské právo, a že již skutkový děj, jenž byl soukromé žalobkyni znám v době odeslání onoho dopisu, stačil k tomu, aby soukromá žalobkyně mohla navrhnouti trestní stíhání A. Bylo proto zmateční stížnost jako neodůvodněnou zamítnouti.

Čís. 6083.

Trestneprávna zodpovednosť majiteľa kamenolomu za smrť robotníkov (§ 290 tr. zák.), nastávajú z tej príčiny, že dal v kamenolomu zahájiť práce bez toho, že by učinil bezpečnostné a zdravotné opatrenia podľa ustanovení zákona č. 259/1924 Sb. z. a n. a nar. č. 116/1925 Sb. z. a n.

(Rozh. zo dňa 21. decembra 1937, Zm III 496/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A., obžalovanému z prečinu § 290 tr. z. atď., vyhovel zmätočným sťažnostiam poškodených manželiek M. a N., uplatneným z dôvodu zmätočnosti podľa § 385,

č. 1 a) tr. p., zrušil rozsudok odvolacieho súdu z tohoto dôvodu zmätočnosti vo výroku, ktorým bol obžalovaný sprostý obžaloby pre čin spáchaný na škodu M. a N., a uznal obžalovaného A. vinným dvojnásobným prečinom usmrtenia človeka z nedbalosti podľa § 290 tr. z., ktorý spáchal tým, že v dobe od 3. do 22. augusta 1935 u obce V. na vrchu »P.« otvoril kamenolom a zamestnával v ňom M. a N. okrem ďalších troch robotníkov, a to bez odborného vedenia, takže menovaní robotníci nedbali stupňovitého dobývania kameňa, skalú neodkrývali a v miestach, kde sa táto lámala, podkopávali a následkom týchto nedostatkov dňa 22. augusta 1935 spadla s výšky asi 4 metrov zem a skala na pracujúcich robotníkov a zasypala zcela M. a N., takže títo následkom tohoto zasypania a utrpeného tým poranenia ihneď zomreli, teda svojou neopatrnosťou v dvoch prípadoch zapríčinili smrť človeka.

Z d ô v o d o v :

Proti rozsudku odvolacieho súdu uplatnili poškodené M. a N. zmätočné sťažnosti z dôvodu zmätočnosti podľa § 385, čís. 1 a) tr. p.

Podľa zistenia nižších súdov obžalovaný podal dňa 3. augusta 1935 žiadosť o povolenie na otvorenie kamenolomu, ale v dobe nehody nemal ešte takéto úradné povolenie.

V lome prevádzaly sa práce na dvoch miestach, a to na jednom mieste podľa predpisov, t. j. stupňovite sa kameň lámal od vrchu dolu, ale na mieste, kde sa stala nehoda, takto sa nepracovalo, tam bola kolmá stena asi 4 m vysoká, asi 1 m aj podkopaná, ktorá nemala ani odstránený vrch, t. j. zem na skale sa nachodiacu.

Odvolací súd vzal za zistenú obhajobu obžalovaného, že asi týždeň pred nehodou zakázal v miestach, kde sa nehoda stala, dobývanie kameňa, lebo sám videl, že toto miesto je nebezpečné.

Nebolo však zistené, že to zakázal aj nebohému N., alebo že sa postaral o to, aby tento o tomto zákaze vedel.

Podľa toho istého zistenia podnikateľom, teda majiteľom živnosti, bol obžalovaný.

Tým, že obžalovaný podľa smluvy so skúsenými robotníkmi L. a M. dovolil im dobývať kameň a pribrať aj ďalších robotníkov, neprešla jeho zodpovednosť za nebezpečenstvo práce v jeho podniku na týchto robotníkov. Nebolo zistené, že obžalovaný ustanovil voľaktorého z nich dielovedúcom a že ho poveril dozorom nad celým podnikom. Zo skutkových zistení plynie, že išlo tu o obyčajnú smluvu o prácu spočívajúcu v dobývaní kameňa. Ináč obžalovaný tým, že dozeral na prácu asi 2 razy za týždeň a vydával zákazy, prejavil, že podnik vedie sám.

Podľa § 102, odst. 1 zák. č. 259/1924 Sb. z. a n. je každý majiteľ živnosti povinný na svoje útraty urobiť všetky zdravotné opatrenia a zriadiť a udržiavať všetky inakšie zariadenia, obzvlášť pri pracovných miestnostiach, strojoch a pracovnom náčiní, ktorých pri pre-

vodzovaní jeho živnosti hľadiac na jej povahu alebo spôsob prevodzovacej miestnosti je treba na ochranu života a zdravia pomocných pracovníkov.

§ 2, odst. 1 nariadenia č. 116/1925 Sb. z. a n. nariaďuje, že v kamenolomoch, hliniskách, pieskovňách a štrkovňách musí sa prv, nežli sa započne hmota dobývať, odstrániť odkrývka ako aj zvetralé alebo neupotrebitelné látky uložené na materiále, ktorý sa má ťažiť.

Podľa § 19 toho istého nariadenia musia byť nebezpečné miesta v lomoch a jamách uzavreté a na vhodných miestach označené výstražnými tabulkami.

Obžalovaný bol tým viac povinný postarať sa o splnenie tohoto predpisu, keďže nie je zistené, že zákaz práce na nebezpečnom mieste dal všetkým robotníkom.

Podľa týchto zákonných ustanovení bol obžalovaný povinný na svoj náklad dať odstrániť odkrývku, a to prv nežli vôbec sa začalo s dobývaním kameňa.

Na tejto povinnosti nemohla by nič zmeniť tá okolnosť, či obžalovaný pri dobývaní kameňa mal alebo nemal spôsobilého dozorca. Avšak podľa skutkového zistenia obžalovaný pri dobývaní kameňa takého dozorca nemal.

Keď obžalovaný spozoroval, že miesto, kde sa nehoda stala, je nebezpečné, mal v smysle horeuvedeného ustanovenia povinnosť dať toto miesto uzavrieť a označiť nebezpečie miesta aj výstražnými tabulkami.

Nemôže v tomto smere sprostíť zodpovednosti zistený zákaz práce na tomto mieste, keď obžalovaný so zdôraznením dôvodu zákazu neurobil aj také opatrenie, aby zákazu bolo aj vyhovené a nebezpečie, nie-li odstránené, tak aspoň v medziach možnosti na najmenšiu mieru obmedzené.

Obžalovaný nedbal tedy opatrnosti vyžadovanej nielen od každého, kto je v podobnej situácii, ale aj uloženej mu zvláštnymi, preňho platnými predpismi a tedy konal nedbale.

Skala sa sosula na mieste, kde odkrývka nebola odstránená a kde skala bola podkopaná, sosutou skalou boli zasiahnutí dvaja robotníci, ktorí následkom tohoto zasiahnutia ihneď zomreli.

Keď by tedy obžalovaný býval podľa obvyklej opatrnosti a daných predpisov pokračoval, dal odkrývku odstrániť a nebezpečné miesto ohradiť, nebývala by sa jednak odkrývka sosula, jednak nebývali by mohli na ohradenom mieste robotníci pracovať a byť zasiahnutí sosutým materiálom.

Výsledok, t. j. smrť M. a N., je tedy v príčinnej súvislosti s nedbalosťou obžalovaného. To, že azda poškodený spoluzavinil nehodu, nevyklučuje vinu obžalovaného.

Zadržanie najväčšej opatrnosti so strany podnikateľa bolo tým viac v tomto prípade potrebné, keďže podľa smluvy robotníci pracovali za úkolovú mzdu a obžalovaný mohol predvídať, že sa v takom prípade

budú snažiť predovšetkým o to, aby vydobyli čo najviac kameňa bez ohľadu na nebezpečie pre ich život a zdravie.

Mýlil sa preto odvolací súd, keď dovodil, že konanie obžalovaného nemožno označiť za nedbalé, a tým zaviniť vytýkaný vecný zmätok. Bolo preto treba v tomto smere zmätočnej sťažnosti vyhovieť a rozhodnúť podľa zákona.

Čís. 6084.

Obžaloba pre zločin podvodného úpadku podľa § 414 tr. zák. obsahuje v sebe i obžalobu pre prečin zavineného úpadku podľa § 416 tr. zák.

(Rozh. zo dňa 21. decembra 1937, Zm IV 263/37.

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. a spol., obžalovaným zo zločinu podľa § 414, č. 1, 3 a 4 tr. z. atď., na základe § 35, odst. 1 por. nov. z povinnosti úradnej zrušil rozsudky oboch nižších súdov v odsudzujúcej časti vzťahujúcej sa na obžalovaného A. a uložil krajskému súdu, aby v rozsahu zrušenia znovu jednal a rozhodol; zmätočnú sťažnosť poukázal na toto rozhodnutie.

Z d ô v o d o v:

Dôvod zmätočnosti podľa § 384, č. 11 tr. p. uplatňuje sťažovateľ preto, že vrchný súd uznal obžalovaného vinným v prečine zavineného úpadku kvalifikovaného aj podľa § 416, č. 1 tr. z., ačkoľvek pre taký čin obžaloba vznesená nebola.

Námietku túto považuje najvyšší súd za neodôvodnenú.

Na obžalovaného A. bola podaná obžaloba pre zločin podvodného úpadku podľa § 414, č. 1, 3 a 4 tr. z. Súd prvej stolice uznal obžalovaného vinným v prečine podľa § 416, č. 2 a 3 tr. z. a verejný žalobca sa v odvolaní domáhal uznania kvalifikácie zločinu podvodného úpadku podľa obžaloby. Obžaloba pre zločin podvodného úpadku podľa § 414 tr. z. obsahuje v sebe i obžalobu pre prečin zavineného úpadku a jednotlivé body §§ 414 a 416 tr. z. netvorí samostatné trestné činy, ale len rôzne spôsoby, ktorými možno tieto trestné činy spáchať, a nie sú preto tieto jednotlivé spôsoby činnosti spolu v reálnom alebo ideálnom súbehu, ale tvoria skutkovú podstatu jediného činu.

Vrchný súd nevyniesol tedy rozsudok bez zákonitej obžaloby, pokiaľ obžalovaného odsúdil pre prečin podľa § 416, č. 1 tr. z.

Čís. 6085.

Obžalovaný, ktorý je zároveň vlastníkom a vydavateľom periodického časopisu a ktorý bol prítomný pri vyhlásení rozsudku odvolacieho súdu, môže uplatniť opravné prostriedky prislúchajúce mu podľa § 12,